

E-B I L T E N

8.

Е-Б И Л Т Е Н

8.

E-B I L T E N

8.

NOVOSTI U EVROPSKOM PARLAMENTU I EVROPSKOJ UNIJI

НОВОСТИ У ЕВРОПСКОМ ПАРЛАМЕНТУ И ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

NOVOSTI U EUROPSKOM PARLAMENTU I EUROPSKOJ UNIJI

**Januar-Februar
Јануар-Фебруар
Siječanj-Veljača
2023.**

Sadržaj:	Str:
	2
EP USVOJIO DVIJE REZOLUCIJE Nulta tolerancija na korupciju	3
ПРЕДСЈЕДНИШТВО БИХ У БРИСЕЛУ Састанци охрабрења с Мишелом и Борељом	4
ZASTUPNICI EP ZATRAŽILI Razmatranje isporuke borbenih zrakoplova Ukrajini	5
KORUPCIJSKA AFERA U EVROPSKOM PARLAMENTU Traže izuzeće istražnog sudije	6-7
САД И ЕУ УВЕЛИ „НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ САНКЦИЈЕ РУСИЈИ ДО САДА“ ЕУ одобрила десети пакет казнених мјера	8
ODGOVOR ZAPADU Rusija smanjuje proizvodnju nafte za pet posto dnevno	9
REGULISANJE VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE EU priprema prvu grupu pravila	10
ШВЕДСКО ПРЕДСЈЕДАВАЊЕ ЕУ „Зеленија, безбједнија и слободнија Европа“	11
POSJETA PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BIH S ekspertima SIGMA razgovarno o kreiranju javnih politika	12

EP USVOJIO DVIJE REZOLUCIJE

Nulta tolerancija na korupciju

Evropski parlament usvojio je dvije rezolucije o transparentnosti i integritetu u donošenju odluka EU, a zastupnici traže dodatne reforme nadovezujući se na one koje je najavila Konferencija predsjednika te zahtijevaju brzu uspostavu nezavisnog etičkog tijela EU

- Reforme koje je usuglasilo vodstvo Parlamenta su „nužan prvi korak“
- Uvjerljive sankcije za kršenje Kodeksa ponašanja zastupnika u Evropskom parlamentu te novčane kazne
- Potrebno je uvesti prethodno odobrenje za putovanja koja plaćaju treće zemlje
- Pregovori o nezavisnom etičkom tijelu treba da budu okončani prije ljetne pauze 2023.

Nadovezujući se na mjere koje je u decembru 2022. zatražio Evropski parlament te pozdravljajući nedavnu odluku predsjednice EP i šefova klubova zastupnika kao nužni prvi korak, europarlamentarci su ponovo istakli svoju „politiku nulte tolerancije na korupciju u bilo kom obliku i na bilo kom nivou“. Ustvrdili su kako po tom pitanju Parlament mora pokazati „jedinstvo i nepokolebljivu odlučnost“. Naveli su i konkretna područja koja je potrebno doraditi.

Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/press-room/20230214IPR75103/optuzbe-za-korupciju-zastupnici-se-zalazu-za-ambiciozne-promjene-i-brz-napredak>

ПРЕДСЈЕДНИШТВО БИХ У БРИСЕЛУ

Састанци охрабрења с Мишелом и Борељом

Чланови Предсједништва Босне и Херцеговине састали су се у Бриселу са предсједником Европског савјета Шарл Мишелом и са високим представником Европске уније за заједничку спољну политику и безбједност Жозепом Борељом

На састанцима је разговарано о процесу европских интеграција БиХ у контексту добијања кандидатског статуса и испуњавања услова за даљи напредак на путу ка Европској унији. Овом приликом чланови Предсједништва БиХ информисали су саговорнике о тренутним политичким и економским приликама у БиХ, као и о приоритетним задацима који у наредном периоду очекују институције на свим нивоима власти.

Током састанка је истакнут значај брзе имплементације изборних резултата као и интензивирања дијалога политичких актера у циљу што ефикаснијег спровођења реформских процеса, очувања политичке стабилности и убрзаног економског развоја.

Више на линку:

<https://www.slobodnaevropa.org/a/%C4%8Dlanovi-predsjedni%C5%A1tva-bih-u-briselu-/32273047.html>

ZASTUPNICI EP ZATRAŽILI

Razmatranje isporuke borbenih zrakoplova Ukrajini

Europski parlament i dalje je ustrajan u potpori Ukrajini a zastupnici su pozvali države članice EU da ozbiljno razmotre slanje zapadnih borbenih zrakoplova u Ukrajinu

U rezoluciji je navedeno:

- Ruska imovina koju je zamrznula EU trebala bi se upotrijebiti za obnovu Ukrajine
- Sankcije EU protiv Moskve i njezinih saveznika moraju se znatno proširiti
- Ukrajina, Komisija i Vijeće trebali bi raditi na tome da pregovori o pristupanju započnu ove godine

Zastupnici pozivaju na ozbiljno razmatranje isporuke borbenih zrakoplova, helikoptera, odgovarajućih raketnih sustava i znatnog povećanja streljiva Ukrajini. Rezolucija poziva države članice EU da do kraja veljače usvoje deseti paket sankcija protiv Rusije i njezinih saveznika te da znatno prošire njegovo područje primjene.

Također poziva EU, države članice i njihove saveznike da već uvedene sankcije učine učinkovitijima te da poduzmu hitne korake kako bi se spriječio svaki pokušaj zaobilaženja tih restriktivnih mjera.

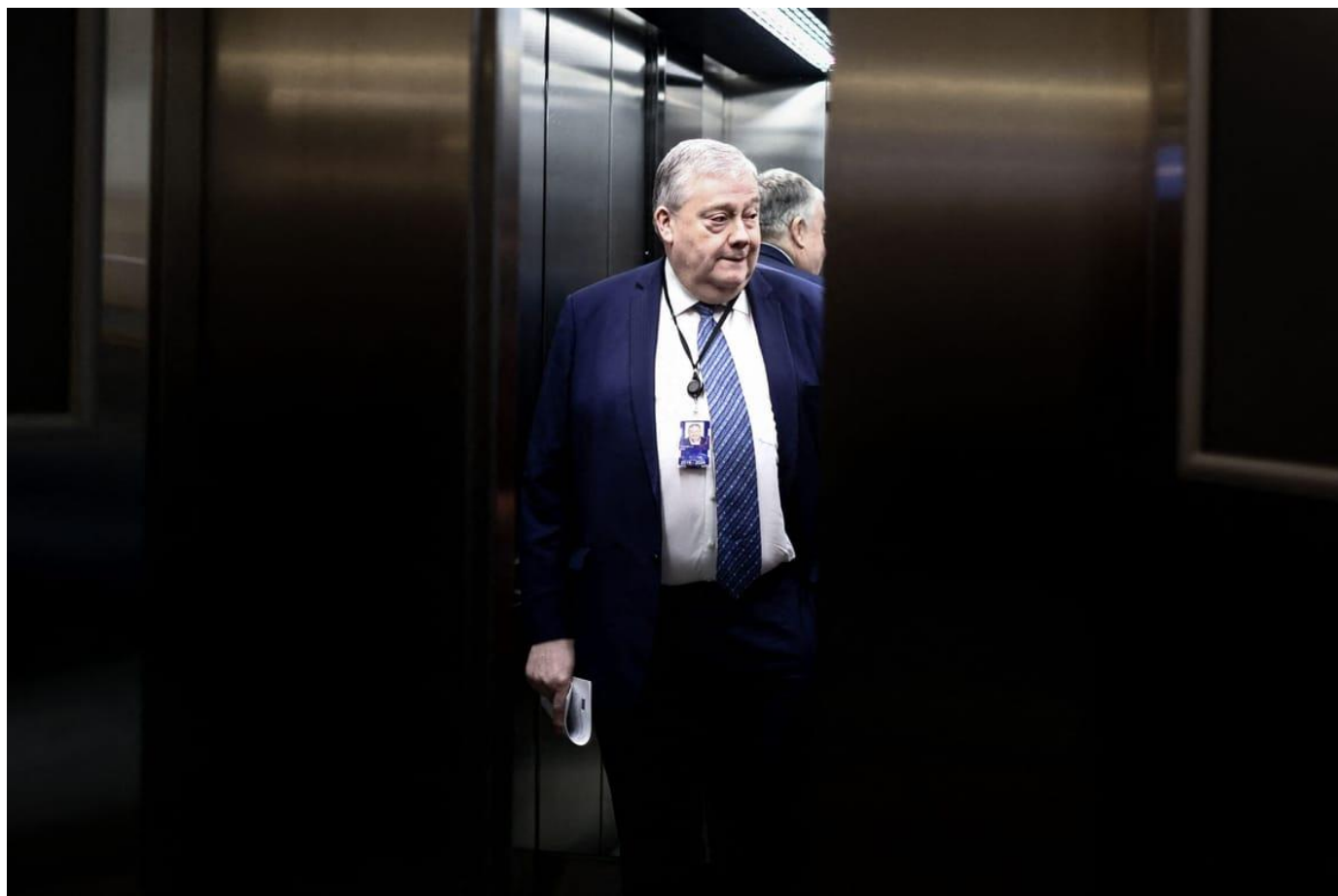
Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/press-room/20230210IPR74807/pruzimo-ukrajini-Nakon-ukidavojnu-pomoc-dok-god-je-potrebno-kazu-zastupnici>

KORUPCIJSKA AFERA U EVROPSKOM PARLAMENTU

Traže izuzeće istražnog sudije

Michel Claise, vodeći istražni belgijski sudija koji je dešifrovao aplikaciju Sky u velikoj korupcijskoj aferi Evropskog parlamenta, poručio je da se neće povući iz istrage. To je bio odgovor na zahtjev jednog od advokata osumnjičenog da se Claise povuče iz istrage

Michel Claise, belgijski istražni sudija

Da se izuzme iz istrage tražio je Maxim Toller, advokat jednog od osumnjičenih europarlamentaraca iz Belgije Marca Tarabella u aferi s kojom se u vezu dovodi Katar. Prema Tollerovom mišljenju, Claise je pristrasan, što je navodno uočljivo i u njegovom nalogu za hapšenje, piše vanjskopolitički list Politico.

Belgijska policija je nedavno uhapsila Tarabellu i trenutno se nalazi u pritvoru. Pod istragom je zbog sumnje da je među europarlamentarcima kojima je Katar davao novac za utjecaj u Evropskom parlamentu.

Donedavna potpredsjednica Evropskog parlamenta Eva Kaili, koja je isključena iz grčke stranke lijevog centra Pasok, te europarlamentarac iz Italije Andrea Cozzolino i bivši europarlamentarac iz Italije Pier Antonio Panzeri su takođe u pritvoru. Cozzolino je u kućnom pritvoru u Italiji čekajući na saslušanje za izručenje Belgiji, dok je Panzeri sporazumno priznao krivicu.

Zahtjevi za izuzeće Claise u roku od osam dana mora ocijeniti Apelacioni sud u Briselu. Sporenje oko Claiseove uloge bi moglo značajno prolongirati istragu. Zahtjevom za izuzeće je Claise spriječen da 16. februara prisustvuje saslušanjima Kaili i Tarabelle.

Claise je najzaslužniji za rasvjetljavanje ove korupcijske afere. Politico je o njemu pisao u decembru prošle godine, konstatujući da bi osumnjičeni u ovoj koruptivnoj aferi trebali biti vrlo zabrinuti s obzirom na to na kakvom je Claise glasu i kako je do sada radio. U briselskoj Palati pravde poznat je kao "šerif" zbog toga što je iznimno posvećen svom poslu.

Claise je poznat i po slučajevima koji su vrlo osjetljivi, kao što je slučaj pranja novca u belgijskim nogometnim klubovima, a koji je otkriven u istrazi nazvanoj "Operacija nula". To je operacija koja je potresla cijeli nogometni svijet, a koja je otkrila isprepletenost belgijskog biznisa i politike.

Nije mnogo mario ni za osjetljiva diplomatska pitanja, pa je tako izdao međunarodnu potjernicu za čelnikom Libijske uprave za investicije zbog toga što je navodno bio umiješan u nezakonite radnje u finansijskoj instituciji sa sjedištem u Briselu Euroclearu.

Jedan od njegovih najvećih zadataka bio je nadgledanje dešifrovanja poruka razmjenjivanih preko aplikacije Sky, što je dovelo do hapšenja desetina trgovaca drogom i drugih osumnjičenih. Riječ je o istrazi trgovine kokainom u cijeloj Evropi. Sada istražuje Evropski parlament - srce demokratije na Starom kontinentu.

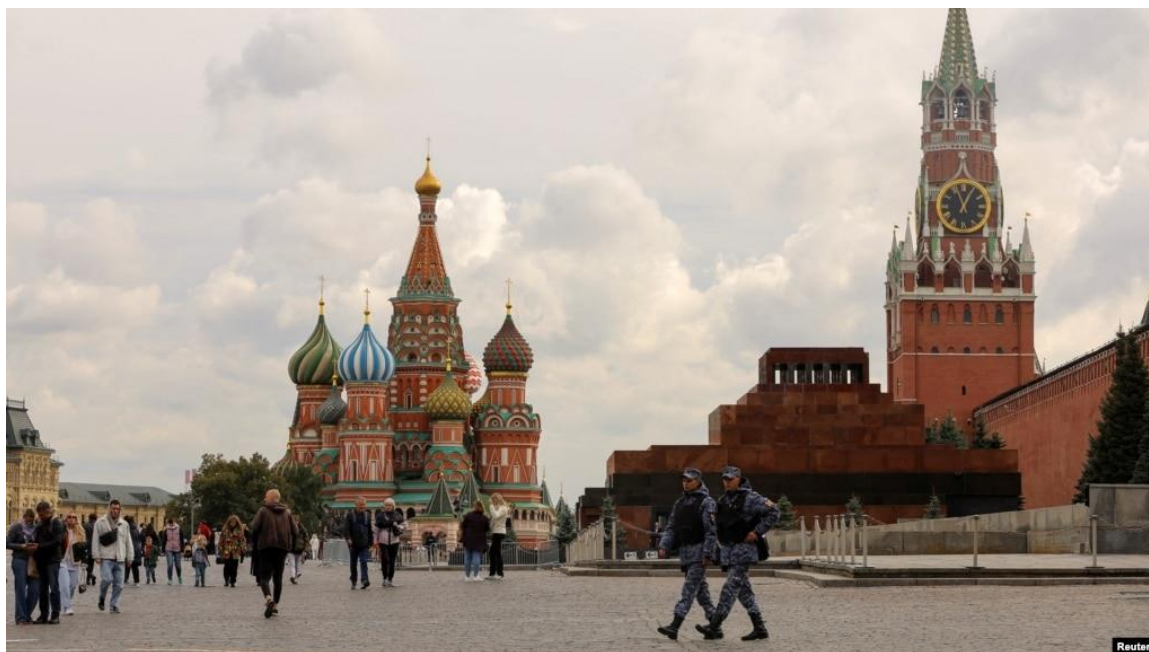
Detalji na linku:

<https://www.politico.eu/article/qatargate-judge-claise-opposes-stepping-down-from-investigation/>

САД И ЕУ УВЕЛИ „НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ САНКЦИЈЕ РУСИЈИ ДО САДА“

ЕУ одобрила десети пакет казнених мјера

Сједињене Америчке Државе увеле су нову рунду санкција руским предузећима, банкама, произвођачима и појединцима, док су у Бриселу чланице Европске уније после вишедневних преговора одобриле 10. пакет санкција Русији

Руски рударско-металуршки сектор је међу ентитетима којима су уведене неке од "најзначајнијих санкција до сада", саопштено је из америчког Секретаријата за финансије. Циљ најновијег потеза, предузетог у координацији са савезницима из Групе 7 (Г 7), је да се казни 250 појединаца и фирми, уведу финансијске блокаде банкама, трговцима оружјем и технолошким компанијама повезаним са производњом оружја.

Такође су санкционисани они који избјегавају санкције у земљама од Уједињених Арапских Емирата до Швајцарске.

У Бриселу, чланице Европске уније одобриле су 10. пакет санкција Русији, саопштено је из шведског предсједништва.

"Заједно, чланице ЕУ су увеле најснажније и најдалекосежније санкције икада", твитовало је шведско предсједништво.

Нови пакет санкција обухваћа „строжије рестрикције на извоз, као и мјере против ентитета који подржавају рат, шире пропаганду или испоручују дронове које Русија користи“.

Више на линку:

<https://www.glasamerike.net/a/sad-sankcije-rusija-ukrajina-rat-godisnjica/6977500.html>

ODGOVOR ZAPADU

Rusija smanjuje proizvodnju nafte za pet posto dnevno

Rusija će smanjiti proizvodnju sirove nafte za pola miliona barela dnevno počevši od ožujka, malo više od dva mjeseca nakon što su velike svjetske ekonomije nametnule ograničenje cijena pomorskom izvozu nafte iz ove zemlje.

– Nećemo prodavati naftu onima koji se direktno ili indirektno pridržavaju načela gornje cijene – rekao je zamjenik ruskog premijera Alexander Novak u izjavi.

S tim u vezi, dodao je, Rusija će u ožujku dobrovoljno smanjiti proizvodnju za 500.000 barela dnevno. To će pridonijeti ponovnoj uspostavi tržišnih odnosa.

Smanjenje je ekvivalentno oko pet posto ruske proizvodnje nafte.

"Danas u potpunosti prodajemo cjelokupnu količinu proizvedene nafte. Međutim, kako je ranije rečeno, nećemo prodavati naftu onima koji se direktno ili indirektno pridržavaju principa gornje cijene. S tim u vezi, Rusija će u ožujku dobrovoljno smanjiti proizvodnju za 500 hiljada barela dnevno", rekao je Novak

Komentirajući odluku o gornjoj granici cijena, Novak je istakao da je to nastavak destruktivne energetske politike zemalja kolektivnog Zapada.

Više na linku:

https://www.biznisinfo.ba/rusija-smanjuje-proizvodnju-nafte-za-5-posto/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=rusija-smanjuje-proizvodnju-nafte-za-5-posto

REGULISANJE VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE

EU priprema prvu grupu pravila

Vještačka inteligencija važan je dio digitalne transformacije društva, ključna je i za Zeleni plan EU te za oporavak nakon pandemije COVID-19

Infografika o patentima i radnim mjestima

Teško je zamisliti život bez upotrebe vještačke inteligencije u mnogim proizvodima i uslugama, a čekaju nas još veće promjene u radu, poslovanju, finansijama, zdravstvu, sigurnosti, poljoprivredi i mnogim drugim područjima.

EU priprema prvu grupu pravila za upravljanje prilikama i prijetnjama koje donosi vještačka inteligencija, s naglaskom na izgradnji povjerenja u vještačku inteligenciju, uključujući rješavanje mogućeg efekta na pojedince, društvo i privredu, pružajući pritom okruženje u kojem evropski istraživači, programeri i preduzeća mogu napredovati. Komisija želi povećati privatna i javna ulaganja u tehnologije vještačke inteligencije na 20 milijardi evra godišnje.

Više na linku:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20201015STO89417/reguliranje-umjetne-inteligencije-sto-europski-parlament-zeli>

ШВЕДСКО ПРЕДСЈЕДАВАЊЕ ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

„Зеленија, безбједнија и слободнија Европа“

Шведско предсједавање посљедње је у актуелној трочланој групи коју још чине Француска и Чешка и означава посљедње поглавље заједничког програма од 18 мјесеци, а свако предсједништво има своје приоритете

„Зеленија, безбједнија и слободнија Европа су темељи наших приоритета“, изјавио је шведски премијер Улф Кристерсон.

Кристерсон је током пленарне сједнице 17. јануара у Стразбуру представио све приоритете и активности шведског предсједавања:

Безбједност – Јединство

Отпорност – Конкурентност

Благостање – Зелена и енергетска транзиција

Демократске вриједности и владавина права – Наш темељ

Сазнајте више:

<https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/eu-affairs/20221206STO61304/svedska-preuzima-predsjedanje-eu-om-sto-ocekiju-zastupnic>

POSJETA PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BiH

S ekspertima SIGMA razgovarno o kreiranju javnih politika

Parlamentarna skupština BiH ugostila je 1. veljače eksperte SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) koji su u skladu sa zahtjevom Evropske komisije angažirani za izradu komparativnog prikaza i analize uloge parlamenata u procesu kreiranja javnih politika zasnovanih na pokazateljima u zemljama Zapadnog Balkana

Sa jednog od sastanaka

Eksperti SIGMA Bagrat Tunyan i Klaus Goetz su prilikom posjete razgovorali sa predstavnicima ureda članova Kolegija Sekretarijata PSBiH te predstavnicima Sektora za EU i Istraživačkog sektora.

U prvoj fazi projekta, SIGMA je tokom prošle godine radila na prikupljanju, obradi i analizi dostupnih informacija zajedno sa relevantnim državnim institucijama BiH, dok su navedeni razgovori sa stručnim službama PSBiH bili u funkciji prikupljanja preostalih i verifikacije prikupljenih informacija.

SIGMA je zajednička inicijativa EU i OECD-a čiji je cilj podrška poboljšanju politika upravljanja.